

ВЫЛ ТУЖОД

ВКП(б) Удораса РК-лөн да РК-лөн газет.

№ 26 (634) | Апрель 17 лун, 1938 во

Јонмөдны массөвөј политическөј уж сиктын

ВКП(б) ЦК-лөн колөм васа февралско-мартовскөј пленум вылын Сталин јорт шуис, мыј „асныс хојајственнөј успехјасыс, налөн зумыдлуныс да дыролдм-ныс зоңнас да тырвыјо завеситөны партијно-политическөј уж успехјасыс“. I сек-жө сјјө индылис, мыј „оз поғ шыбласны өтө крайностсаң мөддө. Оз поғ торјөдны политика хојајствоыс“.

Но колө шуны, мыј торја первичнөј парторганизаціяјас ез гөгөрвоны Сталин јортлыс тајө индөсө. Бостны пример вылө, сещөм уж, кыңи сиктын агитационнөј уж котыртомөн вескөдлөм. Кослан сиктөвет паста лыддысө 63 агитатор, а на пөвсыс ужалө сөмын 16. Бутканса „Май“ нима колхозын 9 агитатор пөвсыс кикөд оз ужав.

Тајө артмө шук сывөсна, мыј первичнөј парторганизаціяјас (рик бердса да рајком бердса) агитколлективјасөн гескөдлөмсө лезисны асвизуввыб. СССР-са Верховнөј Советө бөрјысөмјас бөрын најө нөтө совещаније ни семинар ез нубдны агитаторјаскөд.

Ферт, агитаторјас пөвсын уж нубдөмын ыжыд рол должен ворсны ірајпарткабинет. Но сені Макаров јорт сиз-жө нөтчыд ез чукөртлы агитаторјасөс, медым најөс лүчки төдмөдны международнөј положеније јылыс торја вопросјасөн, бөрјысөмјас јылыс положенијеон да с. в., кодбс бура колө төдны быд агитаторлы.

Либө бостны Пучком сиктөветулыс агитационнөј ужлыс состојаније. Сені 38 агитатор пөвсыс ужалө сөмын 17, сы вылө виқөдтөг, мыј та јылыс өтчыд вөлі-нын гижөма мијан газетө.

Кад гөгөрвоны, мыј хојајственнөј ужјаслөн успехјасыс решајтөбны масса пөвсын партијно-воспитателнөј уж колана ног пуктөмөн, хојајственнөј воп-

росјас политическөј агитацијакөд јитөдөн.

„Колө помнитны, мыј јөз—решајушщөј вын став хојајственнөј моғјас олөмө пөртөмын. Партијнөј руководител, коді вундөдө јөзөс политическөја воспитатөм јылыс, волнө либө неволнө воштө јитөдјасөс ужалыс јөз массајаскөд да сиккөн провал вылө сувтөддө хојајственнөј ужјас. Но тајө истинасө оз көсјыны гөгөрвоны партијнөј организаціяјасыс өткымын вескөдлысјас.

Матысмөны РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнөј Советјасө бөрјысөмјас куға избирателнөј кампаніјелөн лунјас. Тајө сувтөддө зев тырыс требованијејас партијнөј организаціяјас воғө. Медым бөрјысөмјас кежлө быд бөрјысысөс дастыны политическөја, колө қик пыр-жө восстановитны став кружокјасөс, партијно-политическөј ужөн шымыртны населенијелыс став слөјјасөс.

Мијанлы колө сещөм массөвөј политическөј уж, коді ескөн кыпөдис массалыс революционнөј

бөдителност, воспитывајтис наын рөдинабс радејтөм да врајјас динө лөглун, вооружајтис ескөн најөс политическөи да отсалис успешнө пөртны олөмө став хојајственнөј да политическөј моғјас (вөрлеғөм завершитөм, көза да кылөдчиг кежлө лөсөдчөм да с. в.).

Партијнөј организаціяјасын заводитис руководящөј партијнөј органјасөс бөрјөм. Коммунистјас правөс јуавны асланыс руководителјаслыс сиктса ужалыс јөз пөвсын политическөј уж состојаније јылыс. Отчотнөј докладјас куға колө лоны паскөддөма сещөм большевистскөј критика да самокритика, коді ескөн отсалис воғө вылө став мерајасөн кыпөдны партијно-политическөј уж, јонмөдны коммунистјаслыс массајаскөд јитөдјас, большевистскөја пөртны олөмө партијнөј организаціяјас воғын сулалан став хојајственнөј да политическөј моғјас“.

(Вөрлезыс).

Өткаолысјас пырөны колхозө

Апрел 14 лунө „12-өд Октабр“ колхозын (Кослан) ыжыд кыпыдлулөн мунис өтувај колхознөј собраније, көні обсуждајтис ВКП(б) ЦК январскөј пленум шуөм подуввылын „асынным өшыбнајас испавитөм“ куға вопрос.

Собраније вылын участвујтысјас ас выступленијени индалисны, мыј колхозын вөлі допуститөма ыжыд өшыбка, ынөмөн подулавтөг вөлі опорачивајтөма 18 колхозныкөс, на пөвсыс 8 мортөс уж вылыс вештөмөн.

Колхозныкјас, ассыныс вөчөм өшыбка признајтөмөн, шуисны бөр восстановитны Попов А. М. јортөс правленијеса шленөн да Попов А. А. јортөс ревкомисіјаса шленө кандидатөн. Соб-

раније сиз-жө шуис бөр восстановитны необоснованнөја колхознөј уж вылыс вөтлөмајасөс—зав. МТФ Митинөс, скотыца Л. І. Курыдкашинабс, А. Р. Улјановабс да зав. станціи ф. Н. Политов јортјасөс.

Собраније видлалис өткаолысјаслыс колхозө пырөм јылыс 8 шыөдчөм да шуис көкјамысанн хојајствөсө примитны колхозөс.

РСФСР-са да Коми АССР-са Верховнөј Советјасө бөрјысөмјас кежлө лөсөдчөмкөд јитөдны, колхозныкјас шуисны буравелөдны Конституція, положеније да тырдасөн встретитны тувсов гөра-көза да вөр кылөдөм.

МАКАРОВ.

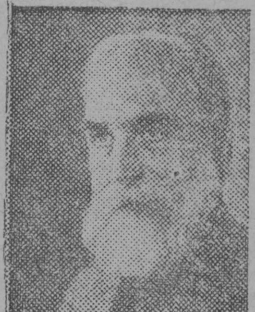
СССР-са Верховнӧй Сӧветлӧн Президиум

СССР-са Верховнӧй Сӧвет Президиумса Председатель да Председательдс вержыяс

Г. I. Петровскіј Н. Я. Наталевич

Бабајев Хизами. Ахунбајиев Јундам.

М. Ив. Калинин.

Шагадајев Мунавар. I. С. Хохлов.

Ф. Је. Махарадзе. М. П. Панџан.

Касумов Мир Башир Фатдах оглы.

Став бӧрјысыејас, рабочӧјјас, работницајас, крестанајас да крестанкајас динӧ, Краснӧй Армија динӧ, сӧветскӧй интеллигенција динӧ

ВКП(б) ЦК-лӧн 1937 во декабр 6-ӧд лунса шыӧдчӧмыс

„Сӧветскӧй власт војас чӧжӧн мијан страналӧн чужӧмыс вужааныс вержис. Бӧрӧ колӧм да средневековје, пемыдлун да безкультурје, ужалыс јӧзлы корысалан, праватӧмлун да нарѣтана странаыс, кушӧмӧн вӧли важ Россия, мијан страна пӧрис водынмуныс, культурнӧй, вынӧбра социалистическӧй державаӧ.

Тажӧ успехјассӧ мијан народ шедӧдис болшевикјаслӧн партија вескӧдлӧм улын.

Коді зилӧ сыӧ, медем мијан рӧфина вӧли воӧд вынӧбра, культурнӧй да свободнӧй социалистическӧй державаӧн, сижӧ кутас гӧлӧсуйтны болшевикјаслӧн партија вӧсна, сижӧ кутас гӧлӧсуйтны коммунистјас да беспартијнӧјјас блоклӧн кандидатјас вӧсна.

Мијан странаын век кежлӧ бырӧдӧма овмӧслыс капиталистическӧй система да эксплуататорскӧй классјассӧ, отменитӧма производство ӧруфјејас да средствојас вылӧ частнӧй собственност да бырӧдӧма мортӧс мортӧн експлоатирујтӧм. Мијан Сӧветскӧй обшестволӧн, кызі вӧрӧдны поӧтӧм подув, вынесӧдӧма производство ӧруфјејас да средствојас вылӧ социалистическӧй собственност.

Тажӧ всемирно-историческӧй победасӧ мијан народ шедӧдис болшевикјаслӧн партија вескӧдлӧм улын.

Коді зилӧ сыӧ, медем Сӧветскӧй Сојузса ужалыс јӧз вӧлины век кежлӧ свободнӧјӧн експлоатација јармоыс, сижӧ кутас гӧлӧсуйтны болшевикјаслӧн партија вӧсна, сижӧ кутас гӧлӧсуйтны коммунистјас да беспартијнӧјјас блоклӧн кандидатјас вӧсна“.

Мурзаков Нурбана

Салихов Мурат.

Президиумса секретар А. Ф. Горкин

НОВОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ВО ФРАНЦИИ (МЕЖДУНАРОДНЫЙ ОБЗОР)

10 апреля во Франции пришло к власти новое правительство, возглавляемое Даладьё. Это правительство пришло на смену правительству Леона Блюма, руководителя Французской социалистической партии.

Правительство Блюма продержалось у власти менее одного месяца. Оно вынуждено было уйти в отставку потому, что финансовые законопроекты, проведения которых оно требовало — провалились. Эти законопроекты Блюма содержат, в частности, пункты о дополнительном обложении крупного французского капитала.

Правительство Блюма опиралось на поддержку партий народного фронта и могло бы при желании остаться у власти, вопреки проишкам реакционеров. Для этого правительство должно было бы оказать сопротивление реакционной и фашистской настроенной французской буржуазии. Оно могло, опираясь на волю масс, провести те мероприятия, которые вызывались потребностями внутренней и внешней политики Франции.

Однако Блюм не захотел оказывать такого сопротивления французскому крупному капиталу, хотя его звали к этому компартия Франции и французские трудящиеся массы.

Но если внешним поводом отставки правительства Блюма явился провал его финансовых законопроектов, то действительная причина ухода правительства Блюма гораздо глубже.

Французская реакция придралась к финансо-

вым законопроектам Блюма потому, что она уже давно ведет борьбу за срыв, за раскол народного фронта во Франции. Огостелая фашистская французская реакция принимала решительно все меры, чтобы затруднить положение правительств, опирающихся на народный фронт. Она стремится к зговору с поджигателями войны — с фашистской германией и фашистской польшей. Она стремится установить во Франции фашистский режим.

В новое правительство, с сформированное Даладьё, наряду с представителями народного фронта, в первые вошли и представители партии, не входящих в народный фронт.

Это правительство по своему составу не отвечает надеждам и чаяниям французского народа. Политбюро Французской коммунистической партии по поводу образования нового правительства писало, что страна требует образования такого правительства, которое уважает народную волю, соблюдает интересы трудящегося населения Франции, полне решимости беспощадно покарать фашистских заговорщиков во Франции — поджигателей гражданской войны. Правительство должно принять энергичные меры против элементов крупной буржуазии, благоприятствующих проишкам международного фашизма.

Именно такого правительства желает Французский народ и такого правительства он добется.

(ТАСС).

Парижса металістјаслѳн забастовка

Парижын машиностроительнѳ заводјасын бастујтѳ 150 сурс рабочѳ. Најѳ бѳстисны 100 пред-

пријатіе гѳгѳр. Рабочѳјас корѳны коллективнѳј договорјас возобновитѳм да ужѳн соѳтѳм. (ТАСС).

Москвын Азербайджанскѳј искусствѳлѳн декада

„Шах—Сенем“ спектакль вылын присутствутисны
И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Јеф. Ворошилов,
М. И. Калинин, А. А. Андрејев, А. Н. Угаров,
М. С. Багиров јортјас

Апрель 13 лунѳ Большѳј театрын комѳдые вѳлѳ петкѳблѳма компѳзитор Р. М. Глјерлые опера „Шах—Сенем“. Основнѳј рѳлјасѳ исполњатісны: АзССР-са народнѳј артыстка Шевкет Мамеѳов, АзССР-са за-

служеннѳј артыст М. Т. Багиров, Јакуб—Ризајев. Спектакль вылын присутствутисны И. В. Сталин, В. М. Молотов, К. Јеф. Ворошилов, М. И. Калинин, А. А. Андрејев, А. Н. Угаров, Т. С. Багиров јортјас. (ТАСС).

Грузіяын, Арменіяын да Аджаріяын заводітѳс бѳрјысан кампаніе

Заводітѳс Грузинскѳј Советскѳј Социалистическѳј Республикаса Верховнѳј Советѳ бѳрјысѳмјас куза кампаніе. Республикаса ЦК шудмѳн Верховнѳј Советѳ бѳрјысѳмјас назначитѳма јун 12 лунѳ. Вынсѳдѳма Централнѳј избірателнѳј коміссіја общественнѳј организацијаса да ужалыс јѳзлѳн обществѳс кампаніе республикаса ужалыс јѳзлыс кыпѳдис ыжыѳ политическѳј активност. Јереванса предпріятіејасын сѳстѳитѳсны мѳтивјас. Аджарскѳј Автономнѳј Советскѳј Социалистическѳј Республикаса ЦК шуис Верховнѳј Советѳ бѳрјысѳмјас нубѳны јун 12 лунѳ. Вынсѳдѳма Централнѳј избірателнѳј коміссіјаѳн. Лѳсѳдѳма 63 бѳрјысан округ. (ТАСС).

миссіја общественнѳј организацијас да ужалыс јѳзлѳн обществојас 15 представителыс. Республикаын лѳсѳдѳма 256 округ. Бѳрјысан кампаніе заводітѳм республикаса ужалыс јѳзлыс кыпѳдис ыжыѳ политическѳј активност. Јереванса предпріятіејасын сѳстѳитѳсны мѳтивјас. Аджарскѳј Автономнѳј Советскѳј Социалистическѳј Республикаса ЦК шуис Верховнѳј Советѳ бѳрјысѳмјас нубѳны јун 12 лунѳ. Вынсѳдѳма Централнѳј избірателнѳј коміссіјаѳн. Лѳсѳдѳма 63 бѳрјысан округ. (ТАСС).

Моракјаслѳн забастовка

Порт Оф Спејн (Тринидад дѳ вылын главнѳј кар, Караибскѳј морейн Англјјскѳј колоніја) гре-

лѳн команда ѳткѳжитѳс нефть грузитѳмыс, кодѳс вѳлѳ инѳма нуны испаніјаса мјатежнѳјаслы.

ческѳј „Вассос“ паракод-

Антіфашистскѳј демонстрација Италијаын

ПАРМАЫН (Италија) сѳстѳитѳс 500 нывбабалѳн демонстрација, кодјас протестујтисны најѳлыс мужікјасѳ Испаніјаѳ война вылѳ мѳдѳбѳмлы паныѳ. Полиција арестујтис 100 нывбаба гѳгѳр.

шѳсјасын вѳлѳ ласкалѳма фашизмлы да испаніјаса интервентјаслы паныѳ лозунгјас. Полиција арестујтис карѳа 35 одысѳ, но антѳфашистскѳј лозунгјаслѳн авторјасыс сѳз еѳз і ло аѳѳма.

Пінерало-По карын керка стѳнајасын да јѳр по-

(ТАСС).

Первомајској празникјас кежлō гōтōвѣтчōм

Странаса предпрѣјатѣ-
јасын развернѣтѣс меж-
дународнōј пролетарскōј
празник—Мај первој лун
кежлō гōтōвѣтчōм. Мос-
кваса Сталин нѣма авто-
заводын цехјас пōвсын
развернѣтѣс ордѣјсōм.
Медса бур цехлы лōб
вручѣтōма ветлōдлана
знамја. Празник кежлō

завод лезō 10 выл авто-
машѣна, конструкцѣја бур
мōдōмōн.

Выл производственнōј
кыптōмōн празник встре-
чѣтōны сонбасса шах-
терјас. Танѣ первомајскōј
ордѣјсōм мунō „апрел-
скōј заданѣе помавны
срокыс воѣ“ лозунг улын.
(ТАСС).

ЧЕСТНōЈ ЛōЗōС ОЧЕРНѢТōМЫС КЫРНЫШЕВЛЫ СЕТōМА ВЫГОВОР

Вачōжтыдѣн сѣктсōвѣ-
тын председател, парти-
јаса шлен Јег. С. Кыр-
нышев, аслас фалшѣвōј
бѣѣтелностѣн, нѣмōн
подулавтōг, опорачѣвѣтѣс
коммунистјассѣ, комсо-
молецјассѣ, колхознѣкјас-
сѣ да добѣтѣс вѣтлыны
колхозыс Гулков В. Т.,

Шолев Т. А., Гулков И.
Т., Калинин В. Г. да му-
кōдјассѣ, најōлы враглыс
јарлык клеѣтōмōн.

Тѣјō поступоксѣ обсудѣ-
тѣтōмōн, ВКП(б) райком
Кырнышев јортлы обя-
вѣтѣс выговор учѣтнōј
карточкаѣ пыртōмōн.

Ловѣднѣ уж лыдѣысан керкаын

Матысмō РСФСР са
да Коми АССР-са Верхов-
нōј Советјасѣ бōрѣысом-
јас. Та могыс бѣисан жō
колō нубднѣ масса пōв-
сын Конституцѣја да по-
ложенѣе велōдōм.

Тѣјō ужын оз еща рол вор-
сны культурнōј фронт выл
ынужалѣсѣзбачјас, кодјас
долженōс развертѣвѣтѣс
ны быдлуна массово-по-
литѣескōј да агѣтацион-
нōј уж бōрѣысѣјас пōв-
сын. Одинокѣ тѣјō истѣна-
сѣ торја ѣзбачјас днѣз гō-
гор ез воны.

Бостам прѣмер вылō

Черныб сѣктсōвету са ѣз-
бач Кырнышев јортсѣ.
Сѣјō ныкушōм разјаснѣ-
телнōј уж оз нубд. Лыдѣ-
ысан керка бердын оз
ужав ныкушōм кружок.
Газетјас, журналјас сѣ-
жō оз воны.

Ѣзбач Кырнышев вōр-
участокјасѣ да колхозјас-
сѣ весѣг сѣнсѣ оз јавѣтлы,
олō гортас. Кырнышев-
лыс бездејствуйтōмсѣ тō-
дō ѣ сѣктсōвет, но ныку-
шōм мера оз прѣмит, ме-
дым ловѣднѣ уж лыдѣ-
ысан керкаын.

П.

12-ōд лотерѣја билѣт реализуйтōмын воѣын мунысјас

Рѣцентрса Осоавиахи-
мовскōј первѣчнōј орга-
низѣцѣјас успешнōја нуб-
дѣсны 12-ōд лотерѣја бил-
етјас реализуйтōм. Сѣ,
напрѣмер, ѣтѣ лундѣн ре-
лизуйтѣсны: финбанковскōј
организѣцѣја 541 шѣјт дон,

рѣковскōј—900, райкомов-
скōј 519, рѣсѣвѣз бердса
600 шѣјт дон. Најōлыс
прѣмерсѣ колō бостны
рајон паста став первѣч-
нōј ОАХ организѣцѣјас
лы.

КОНАНОВ.

Бостны прѣмер Логиновлыс да Павловлыс

Пысса сѣктсōветулыс
„1 Мај“ да „Краснаја фе-
ревна“ колхозјасыс упол-
номочѣннōјјас Логинов И.
Р. да Павлов А. С., сро-

кыс воѣ тыртѣсны СССР-
лыс дорѣысан вын јонмō
дан зајом куѣа взносјас
чукōртōм.

СЕЛѢВАНОВ.

Јелѣсејевлы сетōма сојузнōј взысканѣе

ВЛКСМ райкомлѣн бјуро обсудѣтѣс комсомолец
И. С. Јелѣсејевс, кодѣ 1938 во јанвар 8 лунса
„Выл тујōд“ газетын „Веспощаднōја грѣмит-
ны врагјассѣ культурнōј фронт вылыс“ јургѣжōда
стаѣтаын нѣнōмōн подулавтōг опорачѣвѣтѣс чест-
нōј велōдѣысјассѣ да роносѣ инструкторјассѣ Коз-
лов да Палкин јортјассѣ, да Јелѣсејевлы обявѣтѣс
строгōј выговор личнōј карточкаѣ гѣжōмōн.

ИВАНОВ.

Објазателство пōртōма олōмō

Киров нѣма колхоз ас-
сыс објазателство вōр
пōрōдōм да кыскалōм ку-
ѣа тыртѣс 100 прѣч. вы-
лō. Онѣ колхознѣкјас сō-
лōмсањ бостѣсны кылōдѣ-
чѣг кежлō гōтōвѣтчана
ужō. Март 28-ōд лунō
вѣчѣсны договорјас кы-
лōдчōм вылō.

Л/п. началнѣк ВАЊЕЈЕВ.

Заметка бōрса

1938 во март 16 лунса
15 №-ра „Выл тујōд“ га-
зетын вōлѣ пачатајтōма
„Алѣмент мынтытōмыс
колō кыскыны кывкутō-
мō“ јургѣжōда заметка,
кōнѣ Пантелејева корѣс
прокурорлыс оѣсōг Пан-
телејев Н. С. 80 шѣјт
алѣмент перѣом вылō.
Прѣверѣтōм бōрын тѣјō
фактыс збылѣмс. Проку-
рорсањ мера прѣмитōм
бōрын Пантелејев март
первōј лунōз алѣмент ку-
ѣа став долгсѣ мынтѣс.
Воѣо вылō Пантелејев-
сањ алѣмент быд тōлыс
кутас перѣыссыны да
гѣжсыны Пантелејева
трудокнѣжка вылō.

Прокурор СТЕПАНОВ.

В е к о д о м

1938 во апрел 14-ōд лунса
мѣјан газетын лōбма опечатка.
Нолōд лѣстбокас, кōймō кол-
лонкаын, „Невернōј шуѣом от-
менѣтōма“ јургѣжōда стаѣтаын
гѣжōма, „ВКП(б) 1937 во нојабр
25-ōд лунса“..., колō лыдѣыны:
„ВКП(б) РК 1937 во“ да с. в.

РЕДАКЦѢЈА.

Мѣјанлы гѣжōны

* Буткан сѣктын ем ма-
лограмотнōјјассѣ да не-
грамотнōјјассѣ велōдыс
Вањејева Јел. Н., но ап-
рел тōлысын нѣтѣ занѣ-
тѣе-наез нубд, тыдалō,
вунōдѣс ассыс ужсѣ.

Кослан сѣктсōветлы кол-
лō буржыка вескōдлыны
неграмотност да мало-
грамотност бырōдōм уж-
дн.

Тōдыс

* Вачōжтыдѣнса селпо
стрѣтѣс выл пекарна,
вѣчōма-нын пачјас, но бн-
ѣз колана инвентарѣн бу
обеспечѣтōма, сы вылō
вѣчѣдтōг, мѣј кадѣс уна-
нын колѣ. Селпоын јура-
лыс Калинин јорт нѣтѣ
оз тōждыс пекарна
ештōдōм вѣсна.

Тōдыс.

Ответ. редактор
Ф. Н. КАЊЕВ.

Колхозса вескōдлысјаслы тōдвылō

Уѣораса с/х снабженѣ-
је складын вузассōны с/х.
машѣна частјас: соломо-
резкаыс, кōзан машѣнаыс,
вундан машѣнаыс
„Сезѣ“, ышкысан машѣ-
наыс „Нов“, прѣвондѣ
ременјас, тѣчѣла аппа-
ратјас, керновкајас, 2
корпуса плугјас, град-
вывса кōзан машѣнајас,
лемехјас, полѣвывса дос-
кајас, нафталин, сѣвѣдов-
лōн прѣпарат.

Рѣјзо бердса
сельхозснаб.